

POSTANOWIENIE

Dnia 1 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski

w sprawie **E.W.**,

skazanej z art. 204 § 1, 2 i 3 k.k. i art. 189a § 1 k.k. i innych,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 1 sierpnia 2023 r.

osobistego wniosku skazanej **E.W.** o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu

z 2 czerwca 2022 r. sygn. akt II Aka 70/22,

częściowo zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Świdnicy

z 29 listopada 2021 r. sygn. akt III K 39/21,

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k. zd. pierwsze k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

odmówić przyjęcia wniosku skazanej E.W. o wznowienie postępowania wobec jego oczywistej bezzasadności.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Świdnicy z 29 listopada 2021 r. sygn. III K 39/21 m.in. E.W. została uznana za winną tego, że w okresie od września 2019 r. do marca 2020 r. w Z., działając w krótkich odstępach czasu oraz w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, jak również w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wykorzystując stosunek zależności wynikający z ograniczonej władzy rodzicielskiej nad swoim małoletnim synem, upośledzonym w stopniu lekkim K.S., urodzonym 27 października 2005 r., nakłaniała go do uprawiania prostytucji z M.K. poprzez nakłanianie go do spotkań z nim wbrew jego woli oraz wyrażanie zgody na

pobyty małoletniego syna w mieszkaniu M.K. w W. oraz wyrażeniu zgody na jego wyjazd z M.K. i pobyt w W., za co otrzymała od M.K. korzyść majątkową w postaci pieniędzy w bliżej nieustalonej wysokości nie mniejszej niż 100 zł oraz dostęp do karty kredytowej, dopuszczając się tym samym handlu swoim małoletnim synem K. S., tj. czynu z art. 204 § 1, 2 i 3 k.k. i art. 189 a § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 189 a § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzono jej karę 4 (czterech) lat pozbawienia wolności (pkt II wyroku). Ponadto na poczet wymierzonej kary pozbawienia wolności sąd zaliczył okres jej zatrzymania w dniu 15 grudnia 2020 r. (pkt III tiret 2 wyroku).

Po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonych i przez prokuratora, Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wyrokiem z 2 czerwca 2022 r. sygn. II AKa 70/22, wobec E.W. utrzymał zaskarżony wyrok w mocy (pkt II), zwalniając ją z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze (pkt V).

Nadmienić nadto należy, iż sąd odwoławczy zmieniając zaskarżone rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego w Świdnicy z 29 listopada 2021 r. sygn. III K 39/21, podwyższył karę wymierzoną skazanemu M.K. za popełnienie przestępstwa z art. 197 § 3 pkt 2 k.k. w zb. z art. 200 § 4 k.k. w zw. z art. 12 k.k. – z 4 do 5 lat pozbawienia wolności (pkt I wyroku).

Kasację od powyższego wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu wywiódł tylko obrońca M.K., która postanowieniem Sądu Najwyższego z 10 maja 2023 r. sygn. I KK 29/23, uznana została za oczywiście bezzasadną.

Natomiast E.W., w osobistym piśmie z 27 grudnia 2022 r., wniosła m.in. o ustanowienie pełnomocnika w sprawie wniesienia skargi o wznowienie postępowania karnego, wskazując, iż w sprawie pojawiły się „nowe dowody i świadkowie”. Wniosek ten został potraktowany jako wniosek o wznowienie postępowania w sprawie III K 39/21 i zarejestrowany w Sądzie Najwyższym pod sygn. I KO 8/23, albowiem wniosek o ustanowienie obrońcy z urzędu jest jednocześnie wnioskiem o wznowienie postępowania. Tylko na tym etapie postępowania może być bowiem prowadzona procedura w trybie art. 84 § 3 k.p.k.

Ponieważ w treści przedmiotowego wniosku nie wyszczególniono żadnych „nowych dowodów i świadków”, zarządzeniem z 14 czerwca 2023 r. E.W. została wezwana do wskazania podstaw uzasadniających wznowienie postępowania oraz ustanowienia obrońcy w tym postępowaniu, w terminie siedmiu dni od daty otrzymania pisma, pod rygorem skierowania sprawy na posiedzenie w trybie art. 545 § 3 k.p.k. Skazana wezwanie otrzymała w dniu 22 czerwca 2023 r., lecz do chwili obecnej wniosku nie uzupełniła.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek był oczywiście bezzasadny w rozumieniu art. 545 § 3 k.p.k. Powyższy przepis nakłada na sąd obowiązek przeprowadzenia kontroli wniosku o wznowienie postępowania pochodzącego od podmiotu nieprofesjonalnego pod kątem tego, czy nie jest on oczywiście bezzasadny. Kontrola ta ma charakter quasi formalny, co oznacza, że w jej toku nie dochodzi do merytorycznego rozpoznania wniosku ani do badania jego zasadności pod kątem ewentualnych podstaw wznowienia, ale do wstępnego badania wniosku, w celu ustalenia warunków jego skutecznego złożenia. Wniosek, który jest oczywiście bezzasadny, bez wzywania do usunięcia braków formalnych, musi spotkać się z odmową przyjęcia. W orzecznictwie Sądu Najwyższego dostrzega się, że użycie w treści art. 545 § 3 k.p.k. zwrotu „w szczególności” nie pozostawia wątpliwości, iż jest to wskazanie przykładowe. Dlatego też uznanie wniosku o wznowienie za oczywiście bezzasadny będzie miało miejsce również w sytuacjach, gdy w sposób oczywisty, niejako rzucający się w oczy, oparty zostanie na innych podstawach niż te, które określone zostały w przepisach rozdziału 56 k.p.k. lub też żadna ze wskazanych we wniosku okoliczności nie będzie mieściła się w katalogu przesłanek zawartych w art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k. lub art. 540b k.p.k. oraz gdy nie zaistnieją przesłanki do podjęcia przez sąd działań *ex officio* - art. 542 § 3 k.p.k. (por. postanowienie SN z 21 kwietnia 2022 r. sygn. II KO 11/22).

Niezależnie od powyższego na oczywistą bezzasadność wniosku o wznowienie wskazywać może nie tylko brak wskazania jakichkolwiek podstaw wznowienia, ale i ograniczenie się tylko do złożenia wniosku o ustanowienie

pełnomocnika w celu sporządzenia i podpisania wniosku o wznowienie (zob. postanowienie SN z 25 września 2015 r. sygn. II KO 49/15). Taka sytuacja wystąpiła na gruncie niniejszej sprawy, co nie pozwala na przyjęcie, że mamy do czynienia ze skutecznym wnioskiem o wznowienie postępowania. Brak wskazania jakichkolwiek okoliczności, które w świetle wskazanych wyżej przesłanek normatywnych uprawdopodobniałyby wznowienie postępowania karnego, skutkuje oczywistą bezzasadnością nie tylko wniosku o wznowienie postępowania, ale również wniosku o wyznaczenie obrońcy z urzędu celem wydania opinii w przedmiocie istnienia podstaw do wznowienia postępowania lub ich braku.

Powyższa konstatacja nie oznacza jednak, że nie jest możliwe złożenie kolejnego wniosku. Musi jednak prezentować podstawy wznowieniowe przewidziane w k.p.k., co stanowić będzie asumpt do rozważenia zasadności ustanowienia wnioskowanego obrońcy z urzędu i - w przypadku potwierdzenia istnienia podstaw do wznowienia postępowania - sporządzenia i podpisania takiego wniosku przez adwokata albo radcę prawnego.

Aktualnie, wobec zaistnienia okoliczności, o której mowa w art. 545 § 3 zd. pierwsze k.p.k., co *prima vista* wskazuje na brak podstaw wznowieniowych wskazanych w art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k. lub art. 540b k.p.k., nieracjonalne i niecelowe byłoby kontynuowanie czynności procesowych mających doprowadzić do uzupełniania braków formalnych wniosku przez wyznaczenie skazanej obrońcy z urzędu (czy zwolnienie jej z obowiązku uiszczenia opłaty), skoro podniesiony wyżej brak wskazania wymaganych okoliczności, obiektywnie nie może doprowadzić do wznowienia postępowania.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej.

(B.B.)

[as]

